

УДК 630 (092)

М.М. БОРИС, А.А. БОЙКО, О.А. СТИРАНІВСЬКИЙ

НЕСТОР БИБЛЮК: ВІДОМИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ВЧЕНИЙ У ГАЛУЗІ МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ РУХУ ЛІСОТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ (З НАГОДИ 80-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

16 червня 2015 р. виповнилося 80 років від дня народження та 58 років виробничої, наукової, педагогічної і громадської діяльності дійсного члена Лісівничої академії наук України, відомого вченого з проблем моделювання процесів руху лісотransпортних засобів, дослідження негативних екологічних наслідків їх експлуатації та розроблення рекомендацій щодо їх мінімізації, професора, доктора технічних наук Нестора Івановича Библиюка.

Під керівництвом Н.І. Библиюка розроблено структуру, методичне і технічне забезпечення викладання навчальних дисциплін за кваліфікаційними рівнями: бакалавр – «Лісотransпортні засоби», спеціаліст – «Теорія і розрахунок лісотransпортних засобів», магістр – «Моделювання процесів руху лісотransпортних засобів».

Основні напрямки наукових досліджень Н.І. Библиюка – «Теорія лісотransпортних машин», «Екологічні технології лісотransпорту», «Історичні особливості лісотransпорту в Карпатах».

Наукові і педагогічні досягнення професора Н.І. Библиюка – три монографії, підручник, п'ять навчальних посібників, 30 наукових рефератів і конспектів лекцій, понад 250 статей у наукових і популярних виданнях, понад 130 доповідей на наукових конференціях, з них понад 40 – за кордоном. Організатор творчих контактів зі спорідненими університетами у Брно, Празі, Зволені, Кракові, Любляні, Санкт-Петербурзі, Мінську, Харкові, Києві та іншими.

Нестор Библиюк народився 16 червня 1935 р. у мальовничому куточку Карпатського передгір'я – м. Косові, в родині з давніми духовними традиціями. Родовід мами, Надії Гукевич з Абрисовських, тісно пов'язаний з трьома галицькими священничими родинами – Жуковських, Абрисовських і Гукевичів. Її прадід Іван Жуковський (1810-1884), парох церкви св. Петра і Павла у Львові, викладач української мови в академічній гімназії Львова та Львівському університеті, активний учасник революції 1848 р., член Руської Ради. Дід мами Йосип Абрисовський, Старокосівський священник, був одним із членів-засновників товариства «Просвіта» і товариства «Народний дім» у Косові. В Абрисовських часто перебували художник І. Труш з дружиною Адріаною, М. Павлик, І. Франко, М. Коцюбинський, кожного літа відпочивала Ольга Кобилянська.

Батько мами, Костянтин Гукевич, закінчив Вищу будівельну школу у Відні, мав звання старшого комісара лісництва, працював у різних місцевос-

тях Галичини й Австрії. Був членом Наукового товариства ім. Т. Шевченка.

Тато, Іван Библиюк, учився в тасмному університеті у Львові, Карловім університеті у Празі та Львівському університеті Яна Казіміра. Юрист, мав ступінь магістра прав і звання надзвичайного члена Союзу українських адвокатів у Львові.

Доля розпорядилася так, що майже усе свідоме життя Нестора Библиюка є нерозривно пов'язаним з лісовою галуззю та Львівським лісотехнічним інститутом, нині – Національним лісотехнічним університетом України.

Навчаючись в інституті на лісоінженерному факультеті (1952-1957 рр.), захоплювався туризмом, відвідував секцію альпінізму і туризму при будинку вчених у Львові, брав участь у водних, пішних і лещетарських походах вищої категорії складності.

Після 4-х років виробничої діяльності на посадах майстра лісозаготівлі у Надвірнянському ліспромгоспі, інженера та старшого інженера Мін-

лісгоспу Станіславського раднаргоспу і навчання в аспірантурі Львівського лісотехнічного інституту пройшов шлях від асистента кафедри до професора. У 1993 р. він, єдиний в Україні, захистив докторську дисертацію з проблеми моделювання процесів руху лісотransпортних машин. З 1994 по 2016 р. – незмінний завідувач кафедри лісових машин і гідравліки. У 1997-2004 рр. – голова спеціалізованої вченої ради «Машини і процеси лісівничого комплексу» зі захисту докторських дисертацій. Підготовку фахівців здійснює за напрямом «Інженерна механіка», спеціальність «Обладнання лісового комплексу».

Викладає такі навчальні дисципліни за кваліфікаційними рівнями: бакалавр – «Автомобілі і трактори», «Лісотransпортні засоби», спеціаліст – «Теорія і розрахунок лісотransпортних засобів», магістр – «Моделювання процесів руху лісотransпортних засобів». Науково-педагогічний стаж професора Н.І. Библюка становить 54 роки.

Основні напрямки наукових досліджень вченого – «Теорія лісотransпортних машин», «Екологічні технології лісотransпорту», «Історичні особливості лісотransпорту в Карпатах».

Наукові і педагогічні досягнення – три монографії, підручник, п'ять навчальних посібників, 30 наукових рефератів і конспектів лекцій, понад 250 статей у наукових і популярних виданнях, понад 130 доповідей на наукових конференціях, з них понад 40 – за кордоном. Організатор творчих контактів зі спорідненими університетами у Брно, Празі, Зволени, Кракові, Любліні, Москві, Мінську, Харкові, Києві та ін.

У 1998 р. з ініціативи Нестора Библюка відбулася перша міжнародна конференція «Лісотransпорт у Карпатах: традиції, реалії й перспективи розвитку» в рамках відзначення 125-річчя університету за участю науковців з Технічного університету у Зволени (Словаччина), Аграрного лісового університету імені Менделя у Брно і Лісового факультету Аграрного університету в Празі (Чеська республіка).

У 1991-1994 рр. Нестор Библюк брав активну участь в організації художньої самодіяльності товариства «Гуцульщина» у Львові, у створенні хорового, танцювального, декламаторського і драматичного гуртків із залученням студентів Львівського лісотехнічного інституту. Організував виступи колективу на Гуцульських фестивалях у Вижниці (1992), Верховині (1993), Путилі (1994) і як учасник став лауреатом цих фестивалів у жанрі декламації.

У 1993-1994 рр. з ініціював утворення в Українському державному лісотехнічному університеті й очолив громадські організації «Регіональне об'єднання дослідників Гуцульщини» і «Центр інженерної екології» та комісію екологічних технологій Наукового товариства ім. Шевченка у Львові.

У 1994 р. очолив творчий колектив з підготовки і видання 4, 5, і 6 томів «Історії Гуцульщини» як продовження циклу, що його започаткував у 50-х роках у Чикаго (США) колектив авторів під керівництвом д-ра М. Домашевського.

З 2004 р. став ініціатором утворення Косівського осередку НТШ, очолив координаційну раду осередку і редакційну колегію праць осередку «Красзнавство». Вийшли з друку чотири томи праць Косівського осередку і комісії екологічних технологій НТШ.

5-10 жовтня 2004 р. кафедрами лісових машин і доріг (завідувач – професор Нестор Библюк) та технології та обладнання лісопромислового виробництва (завідувач – професор Микола Адамовський) проведено міжнародну наукову конференцію «Лісова інженерія: техніка, технологія і довкілля», присвячену 130-річчю лісової освіти в Галичині. У ній взяло безпосередню участь понад 80 науковців (авторів публікацій 118) із 12 університетів, 5 науково-дослідних інститутів і 7 державних лісових управлінь із 14 країн світу. Конференція підтримана Міжнародною спілкою лісових дослідницьких організацій (IUFRO), Європейською спілкою аграрних інженерів (EurAgEng), спілкою лісових інженерів Японії.

За багатогранну діяльність Н. Библюка удостоєно почесними грамотами Державного комітету лісового господарства України (1999, 2004), Кабінету Міністрів України (2005), пам'ятною медаллю Технічного університету у Зволени (2005), знаком «Відмінник освіти України» (1995), почесними грамотами та відзнаками Всеукраїнського об'єднання дослідників Гуцульщини і Львівського суспільно-культурного гуцульського товариства та іншими.

Нестор Библюк постійно в дії, удосконалює методику викладання впроваджених ним дисциплін «Теорія і розрахунок лісотransпортних засобів» і «Методологія наукових досліджень процесів галузі», готуючи мультимедійний супровід лекцій, електронні посібники і стендові відтворення найновіших технічних досягнень, веде дослідження, пов'язані з екологічними проблемами лісозаготівлі, наслідками паводків. І допомагає йому у всьому захоплення класичною музикою і образотворчим мистецтвом – відвідує концерти, виставки, презентації, організовує зустрічі з відомими вченими, зокрема, мистецтвознавцями, у рамках конференцій, засідань комісії екологічних технологій НЛТУ України і Косівського осередку НТШ, публікує статті про видатних митців, чий життя і творчість пов'язані з Косівщиною.

Член Карпатського лещетарського клубу, призер змагань на Буковелі (2010, 2013), у Славську (2011) і Красії (2012, 2014). За активну участь у популяризації зимових видів спорту та з нагоди 90-річчя з дня утворення Карпатського лещетарського клубу Н. Библюк нагороджений почесною грамотою Львівської обласної державної адміністрації (2014).

Є почесним громадянином м. Косів.

З нагоди визначних ювілеїв – 80-ліття з дня народження та 58-річчя педагогічної діяльності зичимо Вам, шановний Несторе Івановичу, подальших творчих здобутків на науковій, педагогічній і громадській діяльності на славу лісотехнічного університету та України.

Доброго здоров'я і радості від життя та праці!

М.М. Борис, А.А. Бойко, О.А. Стиранивский

**НЕСТОР БЫБЛЮК:
ИЗВЕСТНЫЙ УКРАИНСКИЙ УЧЕНЫЙ
В ОТРАСЛИ МАТЕМАТИЧЕСКОГО
МОДЕЛИРОВАНИЯ ПРОЦЕССОВ ДВИЖЕНИЯ
ЛЕСОТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ
(К 80-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ)**

16 июля 2015 г. исполнилось 80 лет со дня рождения и 58 лет производственной, научной, педагогической и общественной деятельности действительного члена Лесоводственной академии наук Украины, известного ученого в области проблем моделирования процессов движения лесотранспортных средств, исследования негативных экологических последствий их эксплуатации и разработки рекомендаций к их минимизации, профессора, доктор технических наук Быблюка Нестора Ивановича.

Под руководством Н.И. Быблюка разработаны структура, методическое и техническое обеспечение преподавания учебных дисциплин квалификационных уровней: бакалавр – «Лесотранспортные средства», специалист – «Теория и расчет лесотранспортных средств», магистр – «Моделирование процессов движения лесотранспортных средств».

Главные направления научных исследований Н.И. Быблюка – «Теория лесотранспортных машин», «Экологические технологии лесотранспорта», «Исторические особенности лесотранспорта в Карпатах».

Научные и педагогические достижения проф. Н.И. Быблюка – три монографии, учебник, 5 учебных пособий, тридцать научных рефератов и конспектов лекций, больше 250 статей в научных и популярных изданиях, сверх 130 докладов на научных конференциях, из них более 40 – за рубежом.

Организатор творческих контактов с родственными университетами в Брно, Праге, Зволене, Кракове, Люблине, Санкт-Петербурге, Минске, Харькове, Киеве и другими.

M. Borys, A. Wojko, O. Styranivskyj

**NESTOR BYBLYUK: THE WELLKNOWN
UKRAINIAN SCIENTIST IN THE FIELD OF
MATHEMATICAL MODELING OF TIMBER
TRANSPORTING VEHICLES' MOVEMENT
PROCESSES
(ON THE OCCASION OF HIS 80th ANNIVERSARY)**

Nestor Byblyuk – of member the Ukrainian Forestry Academy of Sciences, Doctor of Engineering Science, Professor.

At 16th of June 2015 it was celebrated the 80th birthday anniversary and 58 years of manufacturing, scientific, educational and social activities of Professor Nestor Byblyuk, Member of the Forest Academy of Sciences of Ukraine, the well known scientist in mathematical modeling of timber transporting vehicles' movement processes, investigation of negative environmental consequences of their operation and development of recommendations for their minimization.

Under the leadership of Prof. Nestor Byblyuk the structure, methodological and technical support for teaching the disciplines for the qualification levels: bachelor – “Timber transporting vehicles”, specialist – “Theory and calculation of the timber transporting vehicles”, master - “Modeling of movement processes of timber transporting vehicles” were developed.

The main directions of Prof. N. Byblyuk' sscientific research – “The theory of timber transporting machines”, “Environmental technologies of timber transporting machines”, “Historical features of timber transporting machines in the Carpathians.”

The scientific and educational achievements of Prof. N. Byblyuk – three monographs, tutorial, five textbooks, 30 educational and methodical manuals, more than 250 articles in scientific journals, over 130 presentations at scientific conferences proceedings, over 40 of them published abroad. He initiated the scientific collaboration with the related universities in Brno, Prague, Zvolen, Krakow, Ljubljana, St. Petersburg, Minsk, Kharkov, Kyiv and others.